

Deres ref: Nærings- og
 Fiskeridepartementet

Vår ref:

Dato: 15.11.18

Høringssvar: Forslag til tiltak for å motvirke negative miljøeffekter fra behandling mot lakselus på akvakulturlovens virkeområde

Norsk Industri viser til det korrigererte forslaget om ny forskrift datert 03.10.2018. Hovedformålet med forslaget er å forhindre uakseptable miljøeffekter ved medikamentell behandling mot lakselus.

Forslaget innebærer et krav til at badebehandling med legemidler mot lakselus må foretas i brønnbåt for oppdrettsanlegg som ligger i reke og/eller gytefelt, eller nærmere enn 500 meter fra slike. Dette betyr i realiteten at departementet lukker muligheten for presenningsbehandling ved svært mange av landets oppdrettslokaliteter, med henvisning til en føre-var-tilnærming.

I høringsnotatet viser departementet til en drastisk reduksjon i bruken av legemidler mot lakselus de siste årene. Det viser at næringen tilstreber andre metoder som førstevalg for behandling av lakselus. Det er derimot også avgjørende at næringen har tilgang på relevante verktøy for å behandle laksen i situasjoner der ikke-medikamentelle metoder ikke kan benyttes.

Vi mener at det foreliggende forslag har en føre-var tilnærming som er for svakt faglig fundert og vil kunne medføre at evt. foreliggende dokumentasjon på miljøeffekter ikke blir hensyntatt samt at hensynet til fiskevelferd ikke blir hensyntatt i tilstrekkelig grad.

Behov for mer kunnskap

Norsk Industri deler departementets vurdering av at ytterligere kunnskap om potensielle virkninger av bademidler benyttet i presenningsbehandling bør fremskaffes. Norsk Industri mener derimot at fastsettelse av nye forskrifter ikke kan basere seg på laboratoriestudier som ikke er vitenskapelig dokumentert. Endring i forskrift burde basere seg på vitenskapelig arbeid basert på undersøkelser i felt og på et populasjonsnivå og tilsynelatende ny kunnskap bør sammenholdes med dokumentasjon som Statens Legemiddelverk sitter på i forbindelse med deres vurdering og godkjenning av de gjeldende legemidler. Norsk Industri mener kunnskap om eventuelle virkninger av presenningsbehandling må dokumenteres før lover endres.

Leverandørene for de ulike midlene som i forslaget omtales har gjennomgått omfattende undersøkelser som slår fast at de har en minimal påvirkning på det marine miljøet. Omfattende studier av økotoksisitet og miljøundersøkelser ligger altså til grunn for at Legemiddelverket har godkjent bruk av disse legemidlene. Det er også relevant å påpeke at disse studiene ble utført før behandling i brønnbåt ble vanlig, noe som gjør at undersøkelsene ble utført med tanke på bruk på lokaliteten. Norsk Industri vil understreke viktigheten av en god dialog mellom leverandører, departementet og Legemiddelverket når det gjelder deling av kunnskap om legemidler.

Fiskevelferd

Badebehandling med legemidler i presenning brukes i langt mindre grad enn tidligere grunnet utstrakt nedsatt følsomhet mot tilgjengelige stoffer. Om presenningsbehandling benyttes, skjer det kun dersom det foreligger en følsomhetstest som indikerer en tilfredsstillende effekt av behandlingen. I tillegg er det slik at situasjonen må tilsi at det ikke kan benyttes ikke-medikamentelle avlusningsmetoder for fisken.

I typiske tilfeller hvor man velger presenningsbehandling, så er det for å sørge for en behandling som er best med tanke på velferden til fisken. Dette kan eksempelvis være syk fisk som må behandles, fisk som er utsatt for gjentatte behandlinger ved bruk av ikke-medikamentelle metoder eller at det er svært lave sjøtemperaturer. Oppsummert benyttes altså presenningsbehandling på utsatt fisk som ikke bør håndteres, ref. faktorene over, men der det allikevel er påkrevd å gjøre tiltak for å holde lusenivåene innenfor akseptable og forskriftsmessige påkrevde nivåer. Om forslaget til departementet trår i kraft, vil det bety at omtalt utsatt fisk må behandles i brønnbåt, og det er en svært dårlig løsning for velferden og helsen til fisken. Dersom departementet velger å innføre forskriften, er det helt avgjørende at det innføres en mulighet for dispensere fra regelverket i situasjoner hvor velferdshensyn tilser det.

Forbud i gytefelt torsk

I forslaget fra departementet, forbys presenningsbehandling i gyte og/eller rekefelt. Når det gjelder forbudet for gytefelt for torsk, så finner vi flere svakheter ved forslaget. Torske-larver er ikke stasjonære, og er i kontinuerlig bevegelse med sjøstrømmer. Torsken benytter gjerne samme gyteområde, men dette betyr ikke at larvene befinner seg i gyteområdet. Denne forskjellen er avgjørende, ettersom potensielle virkninger av legemidlene er antatt å være størst for larver. Det fremstår derfor uklart hvorfor presenningsbehandling skal forbys i gyteområder for torsk, når man vet at larvene ikke nødvendigvis befinner seg i selve gyteområdet.

Om det er slik at departementet er bekymret for potensielle effekter for voksen torsk, så burde et eventuelt forbud begrense seg til faktisk gyteperiode. Gyting for torsk har blitt rapportert for januar til april (Morgan et al., 2013). Norsk Industri mener derfor et eventuelt forbud må tilpasses disse kjente periodene.

Når det gjelder havbruksnæringens påvirkning på torsk, så pågår det også et stort feltforsøk ledet av Havforskningsinstituttet. «Undersøkelser av gyte- og oppvekstområder for torsk i Smøla og Aure kommuner» viser foreløpig at det ikke

er mulig å fastslå noen negativ påvirkning fra havbruksnæringen. Dette er det største feltforsøket vi er kjent med på området, og det skal fortsette til 2020. Dette er feltforsøk som burde være med som grunnlag for foreslåtte endringer som departementet foreslår. Prosjektet påpeker for øvrig også på farene ved å benytte laboratoriebaserende studier som grunnlag for å vurdere påvirkning av medisiner i reell drift.

Vi stiller oss til rådighet ved behov for ytterligere informasjon.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Knut E. Sunde (sign.)
Direktør

NHO